

کرسی آزاد اندیشی احیای دریاچه ارومیه در دانشگاه بناب برگزار شد.

دکتر مجتبی عباسیان: دانشگاه بناب خود را مسئول حیات دوباره دریاچه ارومیه می داند و در صورت تاسیس پژوهشکده میدانی احیای دریاچه ارومیه در تنها دانشگاه دولتی متصل به دریاچه در احیای مجدد دریاچه خواهد کوشید.

بابان، سالها، سخت نگذاشته، فدره‌ها، ابران، فرا می‌رسد؟! کرسی آزاد اندیشی با موضوع احیای دریاچه ارومیه در دانشگاه بناب برگزار شد. در این نشست که پیش از ظهر دوشنبه چهاردهم اردیبهشت ماه برگزار گردید، دکتر مجتبی عباسیان رئیس دانشگاه بناب در ابتدای مراسم ضمن خیرمقدم به دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه، عضو هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی، مدیرکل محترم صدا و سیما، استان و سایر میهمانان که به شهرستان بناب تشریف آورده اند به تاریخچه دانشگاه بناب پرداخت.

وی در ادامه اعلام کرد دانشگاه بناب تنها دانشگاه سراسری متصل به دریاچه ارومیه می باشد؛ دانشگاه بناب خود را مسئول حیات دوباره دریاچه ارومیه می داند و در صورت تاسیس پژوهشکده میدانی احیای دریاچه ارومیه در تنها دانشگاه دولتی متصل به دریاچه در احیای مجدد دریاچه خواهد کوشید.

دکتر عیسی کلانتری دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه، دکتر محمدحسین فرهنگی نماینده تبریز و عضو هیئت به رئیسه مجلس شورای اسلامی و همچنین حجت الاسلام و المسلمین رضا باقری بناب، نماینده مردم بناب، آخرین تحولات در ارتباط با دریاچه ارومیه را بررسی کردند.

رئیس ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان جزئیاتی تازه از نحوه شکل گیری این ستاد خاطر نشان کرد: دکتر روحانی در خصوص دریاچه ارومیه به وعده ای که به مردم آذربایجان داده بود عمل کرده است و بررسی موضوع دریاچه ارومیه در نخستین جلسه هیئت دولت یازدهم، گام اول راه، عمل، به این وعده بود.

دکتر عیسی کلانتری با اشاره به اینکه در ابتدای کار حمید چیت چیان، وزیر نیرو به عنوان دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه از سوی رئیس جمهور معرفی شده بود، افزود: قرار بر این بود که آقای مهندس چیت چیان با استعفا از وزارت نیرو مسئولیت ستاد احیای دریاچه را به عهده بگیرند اما با توجه به جو مجلس، اخذ رای اعتماد برای وزیر جدید می توانست بسیار دشوار باشد، بنابراین آقای رئیس جمهور از این تصمیم منصرف شدند و این مسئولیت را به بنده سپردند.

کلانتری افزود: به عنوان فرزند آذربایجان مسئولیت دریاچه ارومیه را با جان و دل به عهده گرفتم اما مشروط بر آنکه هیچ اقدامی در این ارتباط خارج از مطالعات علمی و تصمیم گیری های متمرکز صورت نگیرد و دکتر روحانی هم این شرط را تضمین کردند.

دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه ادامه داد: پس از بررسی های مفصلی که انجام دادیم، دانشگاه صنعتی شریف به عنوان مرکز مادر برای این پروژه انتخاب شد و دانشگاههای دیگر کشور و بویژه دانشگاههای تبریز و ارومیه شاخه های فعال ستاد را تشکیل دادند. وی همچنین از همکاری هیئت های تحقیقاتی از دانشگاههای آمریکا، اروپا و استرالیا خبر داد و افزود: طبق وعده ای که به رئیس جمهور داده بودیم بخش تحقیقاتی و مطالعاتی کار را در عرض 6 ماه به پایان بردیم و پس از ارائه این طرح ها، هیئت دولت در خردادماه سال گذشته آنها را تصویب و ابلاغ کرد.

کلانتری با اشاره به محدودیت های مالی طرح در سال گذشته اظهار داشت: با توجه به اینکه طرح احیای دریاچه در میانه سال گذشته آماده شد، در بودجه سنواتی سال 93 اعتبارات چندانی برای این موضوع در نظر گرفته نشده بود اما با این وجود در سه ماهه پایانی سال گذشته از محل اعتبارات دستگاههای مختلف توانستیم چیزی حدود 414 میلیارد تومان برای دریاچه ارومیه تخصیص دهیم.

وی یادآور شد: در حال حاضر ستاد احیای دریاچه ارومیه سه وظیفه مهم بر عهده دارد، نخست آنکه بر روی طرح ها و پیشنهادات جدید کار کنیم و در صورت لزوم از این برنامه ها نیز بهره ببریم. وظیفه ما در وهله دوم پایش اقدامات دستگاههای اجرایی و نظارت بر اجرای وظایف و تکالیف این دستگاههاست و بالاخره اینکه ما باید از دستگاههای اجرایی از جمله سازمان محیط زیست، وزارت کشاورزی، وزارت نیرو و ... که بخش عملیاتی و اجرایی پروژه را به عهده دارند

حمایت و پشتیبانی، کنم.

مشاور معاون اول رئیس جمهور با طرح این درخواست از دستگاههای اجرایی که در سال جدید پرتلاش تر از قبل ظاهر شوند افزود: با توجه به اینکه عملیات اجرایی احیای دریاچه از 4 ماه قبل آغاز شده است انتظار می رود دانشگاههای تبریز و ارومیه فعالتر از قبل عمل کنند. وی همچنین با اظهار گلایه از عملکرد دانشگاههای علوم پزشکی تبریز، ارومیه و مراغه اظهار داشت: از روسای دانشگاههای علوم پزشکی درخواست کرده ایم بخشی از مطالعات پروژه را که مربوط به تأثیرات خشک شدن دریاچه ارومیه بر سلامت مردم منطقه می شود، به عهده بگیرند اما علی رغم تأمین اعتبارات لازم متأسفانه این دانشگاهها تا کنون قدم از قدم برداشته اند.

وزیر کشاورزی در دولت آیت الله هاشمی رفسنجانی در بخش دیگری از سخنان خود به برخی حواشی بوجود آمده در ماجرای خشک شدن دریاچه ارومیه اشاره کرد و تصریح داشت: ما مصمم هستیم تا بر خلاف دولت قبل چیزی را از مردم مخفی نکنیم. متأسفانه در دولت قبل کسانی که از روی دغدغه، در حرکت هایی نمادین موضوع دریاچه ارومیه را گوشزد می کردند بازداشت می شدند و سخنان از احباء دریاچه حرم تلقی می شد.

کلانتری خطاب به مردم منطقه تأکید کرد: از همه مردم این درخواست را داریم به هر نحوی که می توانند ما را در احیای دریاچه ارومیه یاری کنند حتی اگر این یاری و همراهی در حد خدا قوت گفتن باشد.

دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه همچنین با تأکید بر این که نباید خشک شدن دریاچه را بر گردن طبیعت انداخت گفت: واقعیت اینست که دریاچه ارومیه را ما انسانها خشک کردیم چرا که حقه، آنه دریاچه را غارت کرده و به مصارف دیگر اختصاص دادیم.

دکتر محمدحسین فرهنگی عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی به عنوان دیگر میهمان این مراسم نیز با اشاره به برنامه های ستاد احیای دریاچه ارومیه، اظهار داشت: از دکتر کلانتری به عنوان کسی که دغدغه این موضوع را دارند و هممنظره از همکاران، اشاره تشکر می کنم.

فرهنگی همچنین با اشاره به اینکه ستاد احیای دریاچه ارومیه می تواند برای پیشبرد هرچه سریعتر برنامه ها از ظرفیت های موجود در اصل 138 قانون اساسی استفاده کند ادامه داد: بر اساس این اصل دولت می تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیونهای متشکل از چند وزیر واگذار کند و به این ترتیب تصمیم گیری در رابطه با موضوع تا حد زیادی تسهیل می شود. فرهنگی افزود: در صورت بهره گیری از ظرفیت های این اصل ستاد احیای دریاچه ارومیه می تواند احاطه بیشتری بر دستگاههای اجرایی دخیل در موضوع داشته باشد، ضمن آنکه دست ستاد در تصمیم گیری های لحظه ای که امکان طرح در دولت را ندارند باز گذاشته می شود. نماینده تبریز اضافه کرد: بهترین زمان برای تصویب این موضوع سفر آتی رئیس جمهور به استان آذربایجان شرقی است.

فرهنگی همچنین از دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه خواست تا با ایجاد مسیرهای مناسب انتقال آب، از اتلاف این منابع آب و همچنین استفاده های نابجا در مسیر جلوگیری شود.

عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی با طرح این سوال از کلانتری که آیا نظارتی بر برداشت نمک از بستر دریاچه وجود دارد یا خیر گفت: در صورتی که این موضوع خارج از نظارت باشد تقاضا داریم ستاد احیا، کنترل خود را بر این موضوع بیشتر کند چرا که برداشت بی رویه نمک می تواند عوارض عدیده ای در پی داشته باشد.

فرهنگی همچنین از توجه ویژه رئیس مجلس بر موضوع احیای دریاچه ارومیه خبر داد و گفت: آقای دکتر لاریجانی این موضوع را با دقت زیر نظر دارند و در مواقع نیاز کمک های لازم را نیز انجام می دهند.

حجت الاسلام والمسلمین رضا باقری، نماینده مردم بناب نیز در این کرسی آزاد اندیشی خواهان معرفی مقصران خشک شدن دریاچه ارومیه شد و گفت: یکی از فواید این معرفی مقصران این است که دیگر کسی در کشور به خود اجازه نمی دهد تا با کارهای غیر کارشناسی منابع و ثروت ها، ملایه ناد دهد.

وی همچنین با انتقاد از این که دانشگاههای نزدیک به دریاچه ارومیه از جمله دانشگاههای بناب و مراغه از همکاری در احیای آن کنار گذاشته شده اند گفت: بهتر آن بود که یک پردیس از دانشگاه صنعتی شریف در تبریز ایجاد می شد و کارهای تحقیقاتی در این مرکز صورت می گرفت.

حجت الاسلام باقری بنابی همچنین با زیر سوال بردن نگاههای سیاسی به موضوع دریاچه ارومیه اظهار داشت: الان متأسفانه خیلی ها از حضور در چنین جلساتی ابا دارند چرا که می

تسند بعد ها در گزینش، دحار مشکا، شهوند.

نماینده مردم بناب در مجلس شورای اسلامی افزود: اگر مسئولی در این رابطه مقصر است ما باید این جسارت را داشته باشیم که آنها را به مردم معرفی کنیم. وی همچنین از دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه خواست تا با بررسی عملکرد مسئولین اجرایی در ارتباط با پروژه احیا، مددکاران را که از برنامه عقب مانده اند، کنار گذاشته شوند.

باقری بنابی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: اگر انرژی هسته ای حق مسلم ماست احیای دریاچه ارومیه هم حق مسلم ماست و نباید برخی مسائل مهم، فدای مسائل دیگر شود. وی تصریح کرد من قسم می خورم که سیاسی حرف نمی زنم اما آماده ام که اگر این صراحت لهجه هزینه دارد، هزینه آن را بپردازم!

پس از سخنان ابتدایی، دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه و نمایندگان حاضر به پاسخگویی به سوالات دانشجویان، پرداختند.

کلانتری در پاسخ به سوال یکی از دانشجویان در ارتباط با دلیل تاکید بر طرح "نکاشت" در حوزه کشاورزی اظهار کرد: باید توجه کنیم نتایج طرح هایی که ستاد احیا برای انتقال آب از منابع مختلف پیشنهاد داده است حداقل 5 سال به طول خواهد انجامید و تا آن زمان می بایست وضعیت فعلی دریاچه حفظ شود. وی افزود: اگر در این مدت تنها نیم سانتی متر غبار بر روی نمک باقی مانده از دریاچه بنشیند، به دلیل آنکه امکان انحلال نمک در آب انتقالی از بین می رود، دریاچه دیگر عمق پیدا نخواهد کرد و تنها یک باتلاق بر جای خواهد ماند، بنابراین ما مجبوریم برای حفظ شرایط فعلی دریاچه ارومیه از آب های موجود در همین حوزه استفاده کنیم و طرح نکاشت نیز دقیقاً در همین ارتباط است.

کلانتری ادامه داد: خوشبختانه امسال با عنایت خداوند و بدلیل بارشهای مناسب، نیازی به اجرای طرح نکاشت احساس نکردیم. اما اگر در سالهای آتی مجبور به اجرای طرح نکاشت باشیم، دولت با پرداخت خسارت به کشاورزان، این طرح را اجرا خواهد کرد. وی تصریح کرد متأسفانه کسانی که دوست ندارند دریاچه ارومیه احیا شود، مردم را در این باره گمراه می کنند. وی با تعریض به برخی نمایندگان آذربایجان غربی گفت: من لازم می بینم بغیر از چند نفر از نمایندگان آذربایجان غربی از بقیه نمایندگان دو استان آذربایجان شرقی و غربی تشکر کنم که ما را در این راه کمک می کنند. اما کسانی که به دنبال ایجاد جنجال و بلوا در منطقه هستند بدانند با اجرای برنامه هایی که دولت دارد نه تنها از تولید کشاورزان کاسته نمی شود بلکه با تجهیزات مکانیزه ای، که در اختیار آنها قرار خواهد گرفت آب، تولیدات بیشتر هم خواهد شد.

وی در ارتباط با سوال فرهنگی در خصوص برداشت نمک از بستر دریاچه نیز عنوان داشت: برداشت نمک در گذشته بی برنامه بوده و محیط زیست بدون جلب نظر سازمان زمین شناسی به یک سری شرکت ها اجازه برداشت داده است. ما خواسته ایم جلوی این کار گرفته شود تا زمانی که آب، دو سازمان، به برداشت، مشترک دست بدها کنند.

مشاور معاون اول رئیس جمهور همچنین در خصوص علت انتخاب دانشگاه شریف بعنوان مرکز مادر پروژه احیای دریاچه ارومیه نیز تاکید کرد: انتخاب این دانشگاه به دلیل دسترسی به منابع خارجی بود و بدون تعارف هیچ دانشگاهی در ایران امکانات دانشگاه شریف را ندارد. علم ما برای احیای دریاچه ناقص بود و به همین دلیل حتی 19 دانشگاه آمریکایی نیز با هزینه خودشان ما را در این رابطه کمک کردند. وی همچنین خاطر نشان کرد: پس از تاسیس مرکز آینده پژوهی دریاچه ارومیه زیر نظر سازمان محیط زیست و در شهر تبریز، امام جمعه محترم ارومیه، برای اعتراض به این موضوع به معاون اول رئیس جمهور مراجعه کرده و خواسته بودند تا این مرکز به ارومیه انتقال داده شود. من فکر می کنم اگر یکی از دانشگاههای تبریز یا ارومیه بخواهد، این مسئله، منتظر انتخاب ما شد باز هم جنبه اختلافات، ادامه پیدا می کرد.

دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه همچنین سوالی در ارتباط با انتقال آب دریای خزر به دریاچه ارومیه را نیز اینطور پاسخ داد: به سه دلیل انتقال آب از خزر ممکن نیست؛ اول آنکه املاح خزر سولفاته است در حالی که املاح دریاچه ارومیه کلراته است و با ترکیب این دو آب تنها یک باتلاق به جا می ماند. دوم اینکه اجرای این طرح بیش از 25 سال کار دو شیفیت نیاز دارد و 15 میلیارد دلار نیز هزینه به دولت تحمیل می کند و نهایتاً دلیل سوم اینکه سالانه 10 میلیارد دلار برای پمپاژ آب هزینه نیاز است و این ابدا امکان عملیاتی شدن ندارد. این موضوع پس از مطالعه از طرف ما رد شد اما به دستور آقای دکتر روحانی طرح دوباره از سوی وزارت نیرو مطالعه شد و آنها هم به نتیجه مشابه رسیدند.

وزیر اسبق کشاورزی درباره علت عدم توجه ستاد به طرح کشت زعفران در حوزه دریاچه ارومیه

نیز اظهار داشت: طبق آمار و اطلاعات رسمی که در اختیار داریم بازارهای جهانی زعفران الان در حالت اشباع قرار دارد و اگر تولید این محصول اندکی بیشتر شود، قیمت آن به یک سوم کاهش خواهد یافت. ضرر این کاهش قیمت نیز متوجه کشور ما و کشاورزان زحمت کشی است که در مناطق بی آب مانند شمالغرب کشور از آن ارتزاق می کنند و امکان جایگزینی محصولات کشاورزی برای آنها وجود ندارد. وی در عین حال تاکید کرد: ما به جای کشت زعفران طرح های بهتری داریم که هم سطح زیر کشت کشاورزان، کاهش، نباشد و هم بازدهی آنها بیشتر شود.

کلانتری همچنین در ارتباط با بودجه در نظر گرفته شده برای احیای دریاچه ارومیه نیز گفت: برای سال جاری اعتباری در حدود 2100 میلیارد تومان در نظر گرفته شده است اما با توجه به اینکه تقریباً 90 درصد از آب مورد نیاز برای احیای دریاچه از آذربایجان غربی تامین خواهد شد، نباید انتظار داشت که این میزان بودجه بالسویه در بین دو استان آذربایجان شرقی و غربی تقسیم شود.

محمد حسین فرهنگی نیز در پاسخ به چرایی برخورد های امنیتی مرتبط با موضوع دریاچه ارومیه در دولت قبل اظهار کرد: دلیل شکل گیری جو امنیتی را باید مسئولین سیاسی و امنیتی وقت توضیح بدهند اما باید تاکید کنم مجلس در این ارتباط بسیار پیگیر بوده است و رئیس قوه قضائیه هم در سفر اخیر به ارومیه دستور حل مشکلات و آزادی بازداشت شدگان مربوطه را صادر کرده است.

باقری بنابی هم در پایان این نشست با تاکید بر ضرورت اعلام هزینه های پروژه احیای دریاچه ارومیه گفت: در این صورت هدر رفت هزینه ها کاهش پیدا می کند و چنانچه مدیری از این منابع سو استفاده کرده باشد مشخص می شود. ضمن آنکه باید مشخص شود دانشگاه شریف در این باره چه میزان بو